

JAVNA RAZPRAVA

o osnutku Strategije prostorskega razvoja Slovenije 2050 in okoljskem poročilu

15. januar – 15. marec 2020

Januar 2020

Strategija prostorskega razvoja Slovenije 2050 je referenčni nacionalni dokument, ki bo dolgoročno opredelil smer prostorskega razvoja naše države. Namen javne razprave je pridobiti predloge za izboljšanje osnutka SPRS 2050 s strani najširšega kroga deležnikov.

Javni posveti bodo v Ljubljani, Mariboru, Kopru, Novi Gorici, Novem mestu in Velenju. Ob njih bosta organizirani tudi najmanj 2 predstavitvi za strokovna in interesna združenja.

Gradiva so dostopna na sprs2050.gov.si .

PROGRAM DANAŠNJE RAZPRAVE

10:00

Dobrodošlica

10:10

Proces priprave osnutka SPRS 2050

10:20

Predstavitev osnutka

10:40

Informacija o okoljskem poročilu

10:50

Razprava

12:00

Nadaljnji proces priprave in sprejema SPRS 2050

STRATEGIJA PROSTORSKEGA RAZVOJA SLOVENIJE 2050

A. PREDSTAVITEV PROCESA PRIPRAVE OSNUTKA DOKUMENTA

Strategija prostorskega razvoja Slovenije 2050 je referenčni nacionalni dokument, ki bo dolgoročno opredelil smer prostorskega razvoja naše države. Namen javne razprave je pridobiti predloge za izboljšanje osnutka SPRS 2050 s strani najširšega kroga deležnikov.

- Je temeljni prostorski strateški akt Republike Slovenije.
- Določa dolgoročne strateške cilje države in usmeritve razvoja dejavnosti v prostoru do leta 2050.
- Sprejemu SPRS 2050 bo sledila priprava Akcijskega programa za izvajanje ciljev Strategije v srednjeročnem obdobju do 2030.

ZASNOVA IN DOSEDANJI POTEK

Zgodnje in kontinuirano vključevanje deležnikov v proces je omogočilo vključitev njihovih predlogov deležnikov v vse ključne faze priprave dokumenta.

- Prvi javni dogodek je bil organiziran oktobra 2014.
- Organizirano je bilo **7 javnih posvetov**, **10 delavnic** in **25 usklajevalnih sestankov** z resorji.
- V procesu je sodelovalo 850 deležnikov z državne, regionalne in lokalne ravni.
- Izvedeno je bilo **spletno posvetovanje** o izhodiščih, viziji in ciljih prostorskega razvoja Slovenije.
- Temeljni cilj usklajevanja v procesu je doseganje večje stopnje soglasja in soodgovornosti za kasnejše izvajanje.

ZASNOVA IN DOSEDANJI POTEK

Zgodnje in kontinuirano vključevanje deležnikov v proces je omogočilo vključitev njihovih predlogov deležnikov v vse ključne faze priprave dokumenta.

STRATEGIJA PROSTORSKEGA RAZVOJA SLOVENIJE 2050

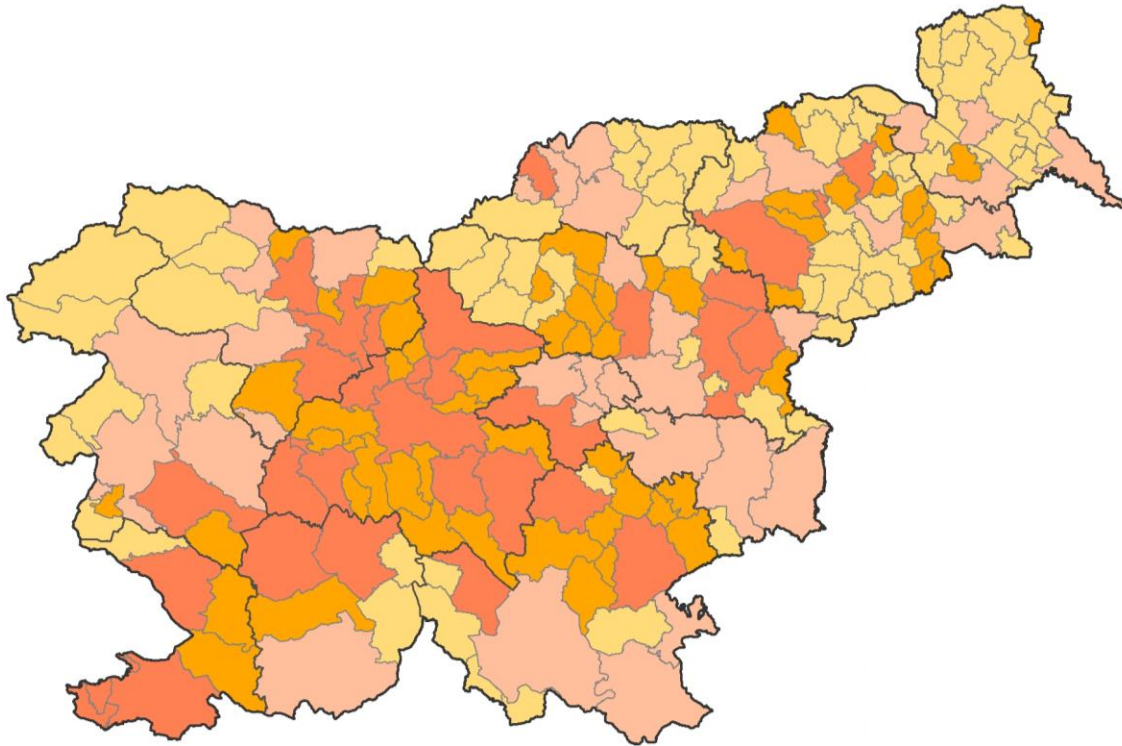
B. PREDSTAVITEV KLJUČNIH STRATEŠKIH OPREDELITEV

PREGLED TEMELJNIH IZHODIŠČ

Na prihodnji prostorski razvoj Slovenije bodo pomembno vplivali dosedanji razvoj in razvojni trendi, ter iz njih izhajajoči izzivi. Za slednje utemeljeno pričakujemo, da se bodo intenzivirali.

RAZVOJNI TRENDI

- Suburbanizacija ob avtocestnem križu - pritiski suburbanizacije in praznjenje središč.

RAZVOJNI TRENDI

- Suburbanizacija ob avtocestnem križu - pritiski suburbanizacije in praznjenje središč.
- Razpršena gradnja in razvrednotena območja.
- Prestrukturiranje podeželskega prostora.

RAZVOJNI TRENDI

- Suburbanizacija ob avtocestnem križu - pritiski suburbanizacije in praznjenje središč.
- Razpršena gradnja in razvrednotena območja.
- Prestrukturiranje podeželskega prostora.
- Kljub razvejanemu cestnem omrežju je dostopnost z javnim potniškim prometom neučinkovita in nekonkurenčna osebnemu prometu.

Delež stroškov za mobilnost v izdatkih slovenskih gospodinjstev znaša kar **16 %**.

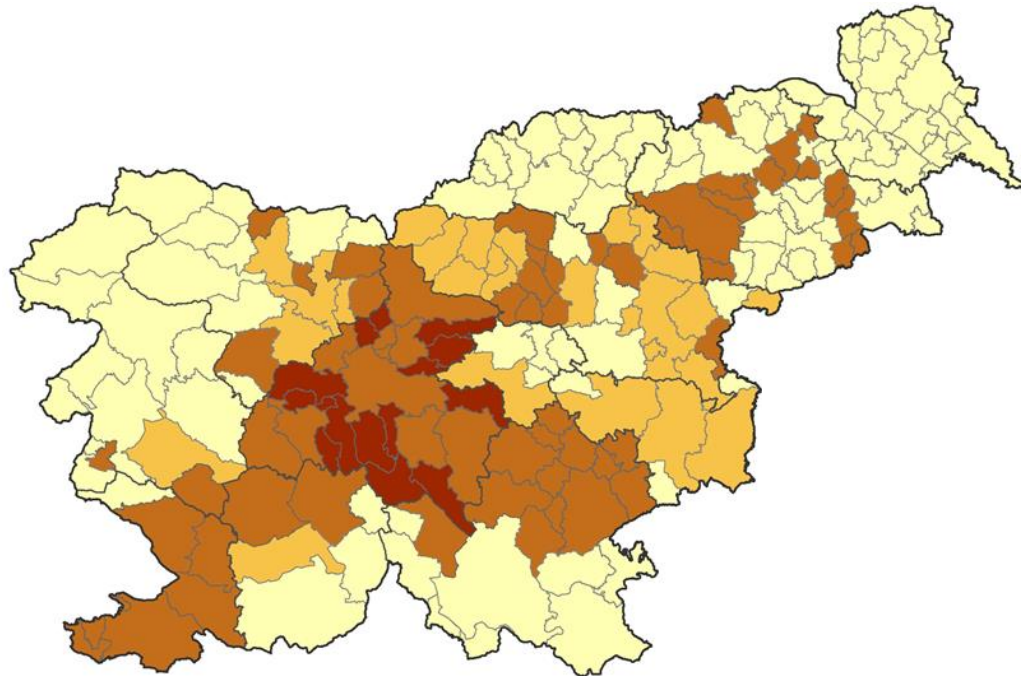
2015

RAZVOJNI TRENDI

- Suburbanizacija ob avtocestnem križu - pritiski suburbanizacije in praznjenje središč.
- Razpršena gradnja in razvrednotena območja.
- Prestrukturiranje podeželskega prostora.
- Kljub razvejanem cestnem omrežju je dostopnost z javnim potniškim prometom neučinkovita in nekonkurenčna osebnemu prometu.
- Zastarelo železniško omrežje.
- Povečevanje tranzitnega prometa – predvsem cestnega.
- Problem varstva in ohranjanja kmetijskih zemljišč.
- Pomanjkanje regionalne ravni prostorskega načrtovanja.
- Pomanjkanje ustreznih kadrov in nepovezano delovanje sektorjev.

PRIČAKOVANI IZZIVI

- Demografske spremembe.

PRIČAKOVANI IZZIVI

- Demografske spremembe.
- Podnebne spremembe z regionalno specifičnimi vplivi.
- Zmanjševanje energetske odvisnosti Slovenije od fosilnih goriv in prehod v nizkoogljično družbo.
- Globalizacija gospodarstva.
- Nova vloga mest.
- Zmanjševanje naravne ohranjenosti in krajinske pestrosti.
- Povezovanje v čezmejnem in širšem makroregionalnem prostoru.

PROSTORSKA DIMENZIJA NAČRTOVANJA

Strategija uresničuje načela trajnostnega prostorskega razvoja in prostorske kohezije - zahtevo po doseganju konkurenčnosti postavlja v ravnovesje s potrebo po racionalni rabi virov, prostora in energije.

- Celovito reševanje prostorsko razvojnih izzivov.
- Upoštevanje potreb specifičnih območij.
- Usklajenost javnih politik pri ciljih in ukrepih ter hkratno doseganje socialnih, okoljskih in ekonomskih ciljev.
- Učinkovita, trajnostna in inovativna raba virov.
- Prehod iz normativnega na participativen model upravljanja prostora.

VIZIJA PROSTORSKEGA RAZVOJA

Slovenski prostor bo raznolik, večfunkcionalen, učinkovito povezan in vpet v mednarodni prostor - takšen, ki vsem prebivalcem Slovenije zagotavlja pogoje za kakovostno življenje in bivanje.

STRATEŠKI CILJI PROSTORSKEGA RAZVOJA

Določeni so z namenom uresničevanja vizije ter reševanja obstoječih in pričakovanih problemov v prostoru.

- Uresničevanje vizije precizira 5 ciljev.
- Cilje podrobneje pojasnjuje 14 razvojnih prioritiet s ključnimi aktivnostmi.
- Cilji so usklajeni s Strategijo razvoja Slovenije in cilji trajnostnega razvoja.
- Okoljsko poročilo poudarja, da so za doseganje okoljskih ciljev in ciljev podnebno energetskega svežnja, zelo pomembne usmeritve SPRS 2050 za zeleno infrastrukturo na regionalni in lokalni ravni.

STRATEŠKI CILJI PROSTORSKEGA RAZVOJA

1. Vzpostavili bomo pogoje za racionalen, pravičen in učinkovit prostorski razvoj

PREGLED RAZVOJNIH PRIORITET ZA DOSEGANJE CILJA

- **Izboljšali bomo učinkovitost rabe prostorskih potencialov.**
- **Zagotovili bomo primerno dostopnost do storitev splošnega pomena v podporo razvoju različnih vrst območij.**

STRATEŠKI CILJI PROSTORSKEGA RAZVOJA

2. Povečali bomo konkurenčnost slovenskih mest

PREGLED RAZVOJNIH PRIORITET ZA DOSEGANJE CILJA

- Vzpostavili bomo celovito upravljanje mest.
- Krepili bomo položaj slovenskih mest v mednarodnem prostoru.
- Izboljšali bomo lokacijsko privlačnost mest.

STRATEŠKI CILJI PROSTORSKEGA RAZVOJA

3. Zagotovili bomo prostorske pogoje za kakovostno življenje.

PREGLED RAZVOJNIH PRIORITET ZA DOSEGANJE CILJA

- Povečali bomo privlačnost mest za bivanje, razvili mesta v prostore interakcij, inovacij, kulture, povezanosti in trajnostnega razvoja.
- Izpeljali bomo celovite funkcionalne prenove naselij.
- Izboljšali bomo vitalnost in privlačnost podeželja.

STRATEŠKI CILJI PROSTORSKEGA RAZVOJA

4. Okrepili bomo prepoznavno identiteto in večfunkcionalnost prostora.

PREGLED RAZVOJNIH PRIORITET ZA DOSEGANJE CILJA

- **Prostorska identiteta bo element razvojnih politik na vseh ravneh.**
- **Vzpostavili bomo instrumente za dolgoročno krepitev prostorske identitete.**
- **Izboljšali bomo kompetence deležnikov za vključevanje prostorske identitete povečanje ozaveščenosti splošne javnosti glede prostorske identitete.**

STRATEŠKI CILJI PROSTORSKEGA RAZVOJA

5. Zagotovili bomo pogoje za odpornost in prilagodljivost prostora na spremembe.

PREGLED RAZVOJNIH PRIORITET ZA DOSEGANJE CILJA

- **Izboljšali bomo odpornosti prostora.**
- **Okrepili bomo naše zmožnosti zaznavanja izzivov ter njihovih učinkov na prostor.**
- **Okrepili bomo strokovno usposobljenost deležnikov o pomenu urejanja prostora.**

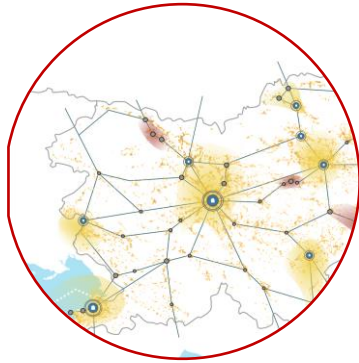
KONCEPT PROSTORSKEGA RAZVOJA

Koncept opredeljuje in prikazuje prepletenost prostorskih elementov – izpostavlja temeljna strateška vodila za povezovanje sistemov in struktur; integrira sistem središč, razvojne koridorje, podeželje in zeleno infrastrukturo.

- Podpira razvoj več središč v policentričnem urbanem sistemu.
- Zagotavlja uravnoteženost pogojev za razvoj med različnimi območji.
- Posebno pozornost posveča odmaknjenim območjem.
- Spodbuja lokalne skupnosti k medsebojnemu sodelovanju in dopolnjevanju preko administrativnih meja.

KONCEPT PROSTORSKEGA RAZVOJA

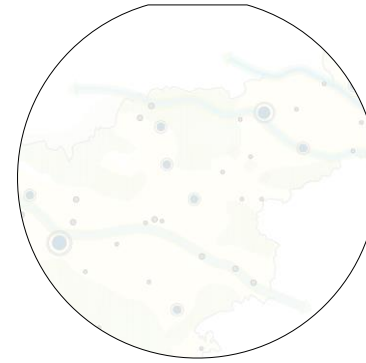
Ključni elementi predlaganega koncepta

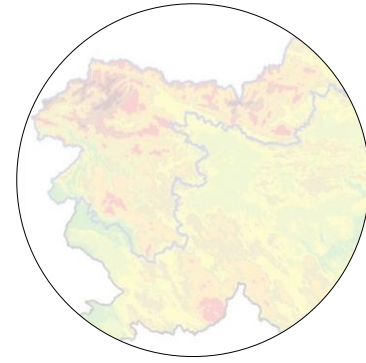
**Policentrični
urbani sistem in
širša mestna
območja**

**Razvojni koridorji
in vozlišča**

**Zelena
infrastruktura**

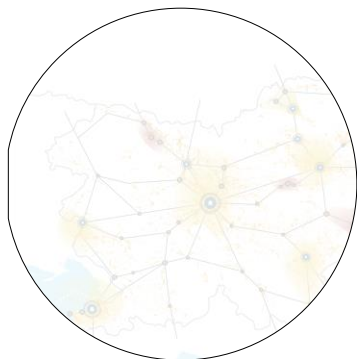

**Podeželje, obmejna
in gorska območja**

-
- **Vzpostavljamo jedrna območja poselitve in urbanega razvoja.**
 - **Vzpostavljamo območja intenzivnega funkcionalnega povezovanja.**
 - **Vzpostavljamo prednostna območja za stanovanjsko oskrbo in delovna mesta.**
 - **Usklajujemo prometno in prostorsko načrtovanje.**
 - **Vpeljujemo zeleno infrastrukturo kot nosilni element kakovost življenja.**

KONCEPT PROSTORSKEGA RAZVOJA

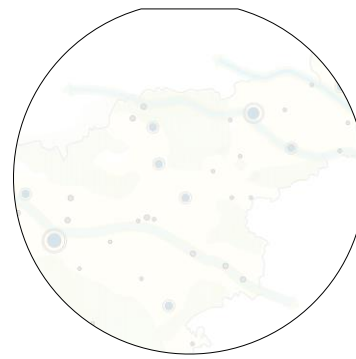
Ključni elementi predlaganega koncepta

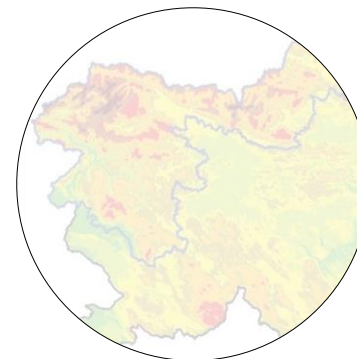
**Policentrični
urbani sistem in
širša mestna
območja**

**Razvojni koridorji
in vozlišča**

**Zelena
infrastruktura**

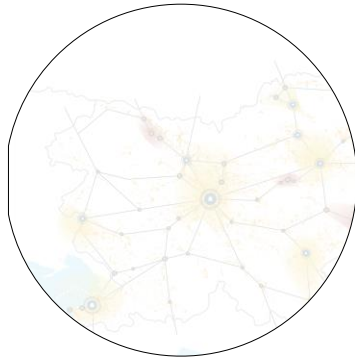

**Podeželje, obmejna
in gorska območja**

- **Sledimo učinkoviti povezanosti z evropskimi infrastrukturnimi omrežji na kopnem in na morju preko vstopnih točk.**
- **Podpiramo sodelovanje čezmejnih sosednjih območij.**
- **Vzpostavljamo povezanost z zeleno infrastrukturo/zelenimi sistemi v širšem prostoru.**

KONCEPT PROSTORSKEGA RAZVOJA

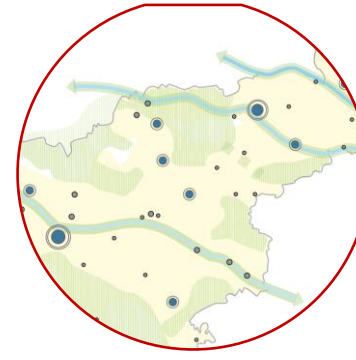
Ključni elementi predlaganega koncepta

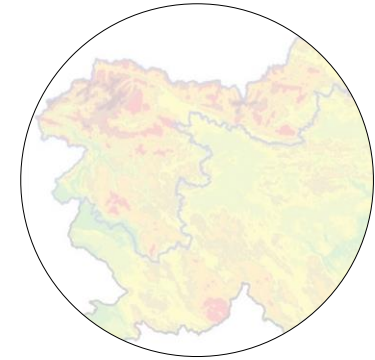
Policentrični
urbani sistem in
širša mestna
območja

Razvojni koridorji
in vozlišča

Zelena
infrastruktura

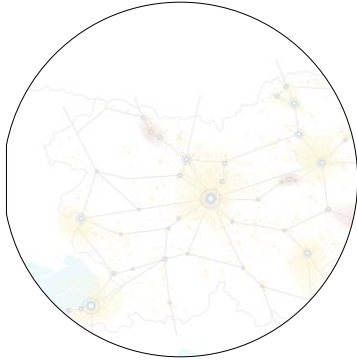

Podeželje, obmejna
in gorska območja

- **Strateško zasnovano (načrtovano) omrežje.**
- **Heterogenost elementov.**
- **Zagotavljanje povezanosti.**
- **Doseganje večfunkcionalnosti - sinergij v prostoru med cilji različnih politik.**

KONCEPT PROSTORSKEGA RAZVOJA

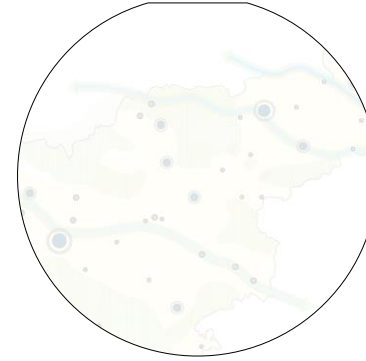
Ključni elementi predlaganega koncepta

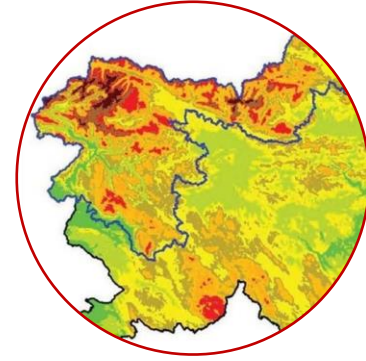
**Policentrični
urbani sistem in
širša mestna
območja**

**Razvojni koridorji
in vozlišča**

**Zelena
infrastruktura**

**Podeželje, obmejna
in gorska območja**

-
- **Razvijamo raznolik prostor v zaledju.**
 - **Uravnavamo razvoj podeželja na gorskih, odmaknjenih in obmejnih območjih.**

KONCEPT PROSTORSKEGA RAZVOJA

USMERITVE ZA IZVAJANJE STRATEGIJE

Strategija predvideva uresničevanje skozi sektorske in prostorske mehanizme ter instrumente.

Doseganje
ciljev in
izvajanje
koncepta

Razvoj in
oblikovanje
javnih politik

Upravljanje
in
povezovanje

Spremljanje
izvajanja in
predlogi za
izboljšave

USMERITVE ZA IZVAJANJE STRATEGIJE

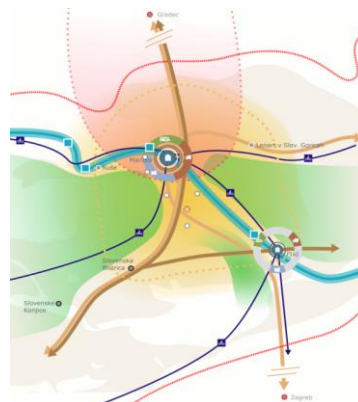
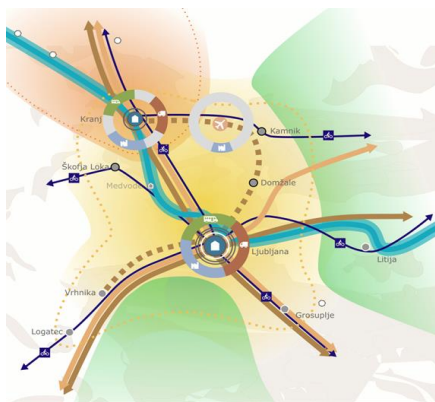
Strategija predvideva uresničevanje skozi sektorske in prostorske mehanizme ter instrumente.

Doseganje
ciljev in
izvajanje
koncepta

Razvoj in
oblikovanje
javnih politik

Upravljanje
in
povezovanje

Spremljanje
izvajanja in
predlogi za
izboljšave

USMERITVE ZA IZVAJANJE STRATEGIJE

Strategija predvideva uresničevanje skozi sektorske in prostorske mehanizme ter instrumente.

Doseganje
ciljev in
izvajanje
koncepta

Razvoj in
oblikovanje
javnih politik

Upravljanje
in
povezovanje

Spremljanje
izvajanja in
predlogi za
izboljšave

-
- **Prometna infrastruktura.**
 - **Energetska infrastruktura - prehod v nizkoogljično družbo.**
 - **Oskrba z mineralnimi surovinami.**
 - **Ohranjanje narave.**
 - **Turizem.**
 - **Obrambne dejavnosti.**
 - **Varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami.**

USMERITVE ZA IZVAJANJE STRATEGIJE

Strategija predvideva uresničevanje skozi sektorske in prostorske mehanizme ter instrumente.

Doseganje
ciljev in
izvajanje
koncepta

Razvoj in
oblikovanje
javnih politik

Upravljanje
in
povezovanje

Spremljanje
izvajanja in
predlogi za
izboljšave

-
- **Prostorski instrumenti.**
 - **Povezovanje med sektorskimi in prostorskimi instrumenti.**
 - **Upravljavski ukrepi.**
 - **Ugotavljanje, da razvojni dokumenti niso v nasprotju s Strategijo.**
 - **Krepitev strokovne usposobljenosti.**
 - **Vzpostavitev strukture v podporo odločanju.**

USMERITVE ZA IZVAJANJE STRATEGIJE

Strategija predvideva uresničevanje skozi sektorske in prostorske mehanizme ter instrumente.

Doseganje
ciljev in
izvajanje
koncepta

Razvoj in
oblikovanje
javnih politik

Upravljanje
in
povezovanje

Spremljanje
izvajanja in
predlogi za
izboljšave

-
- **Kazalniki z določenimi želenimi in ciljnimi smermi razvoja.**
 - **Spremljanje doseganja ciljev.**
 - **Poročilo o prostorskem razvoju (vsaka 4 leta).**

STRATEGIJA PROSTORSKEGA RAZVOJA SLOVENIJE 2050

C. POVZETEK OKOLJSKEGA POROČILA

Izdelano

- Okoljsko poročilo za Strategijo prostorskega razvoja Slovenije 2050 (december 2019, Aquarius d.o.o., Ljubljana).
- Dodatek za presojo sprejemljivosti na varovana območja (december 2019, Aquarius d.o.o., Ljubljana).

Pridobljeno

- Mnenje o ustreznosti okoljskega poročila in sprejemljivosti vplivov izvedbe plana na okolje (Ministrstvo za okolje in prostor, 03. 01. 2020).

VSEBINA OKOLJSKEGA POROČILA

- Izhodišča za pripravo okoljskega poročila.
- Ocena skladnosti ciljev SPRS 2050 (5 ciljev) in okoljskih ciljev (17 ciljev).
- Ocena notranje skladnosti okoljskih ciljev.
- Celovita presoja vplivov izvedbe usmeritev SPRS 2050 na doseganje okoljskih ciljev po posameznih področjih okolja.
- Določitev omilitvenih ukrepov za doseganje ciljev in kazalnikov za spremljanje stanja.

PRESOJANA PODROČJA

- naravni viri: tla in gozd;
- zrak;
- voda (površinske in podzemne vode, morje);
- narava (biodiverziteteta in območja z naravovarstvenim statusom);
- podnebni dejavniki;
- zdravje ljudi (pitna voda, kakovost zraka, hrup, EMS, svetlobno onesnaževanje);
- prebivalstvo in materialne dobrine, kulturna dediščina, krajina.

OCENA SKLADNOSTI Z OKOLJSKIMI CILJI

- Cilji so skladni z okoljskimi cilji.
- Vpliv usmeritev SPRS 2050 na doseganje okoljskih ciljev je ocenjen z ocenami od A (ni vpliva oz. vpliv je pozitiven) do C (vpliv je nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov).

USMERITVE IZ VIDIKA VARSTVA OKOLJA

- OP podaja splošne omilitvene ukrepe za zagotavljanje doseganja pomembnih okoljskih ciljev za posamezno področje okolja.
- Usmeritve SPRS 2050 so strateške narave in ne opredeljujejo specifičnih posegov in njihovih lokacij v prostoru, zato bo treba CPVO za posamezne posege izdelati v fazi priprave podrobnejših prostorskih planov (npr. DPN, OPPN).
- CPVO za posamezne ureditve, ki bi lahko imele pomembne vplive na varovana območja narave se mora izvesti na ravni podrobnejšega plana ali posega.

OKOLJSKI CILJI IN CILJI PODNEBNEGA SVEŽNJA

- V kontekstu zakonodajnega okvira EU je SPRS 2050 izhodiščni nacionalni strateški dokument za izvajanje ukrepov teritorialne kohezije na ozemlju Slovenije.
- Usmeritve SPRS 2050: za doseganje okoljskih ciljev in ciljev podnebno energetskega svežnja so zelo pomembne usmeritve za zeleno infrastrukturo na regionalni in lokalni ravni.

NADALJNI KORAKI

Odločitev o vključitvi sosednjih držav v postopek celovite presoje vplivov na okolje

- Avstrija, Hrvaška, Italija, Madžarska

Zaključek celovite presoje vplivov na okolje

- Odločba o sprejemljivosti vplivov izvedbe Strategije na okolje

STRATEGIJA PROSTORSKEGA RAZVOJA SLOVENIJE 2050

C. RAZPRAVA

PRAVILA RAZPRAVE

- Oglasimo se z dvigom roke.
- Moderator daje besedo po vrsti.
- Vsak se predstavi.
- Vsak prispevek naj bo kratek, načeloma do 3 minute.
- Držimo se vsebine dokumenta v razpravi.
- Izogibamo se ponavljanju.
- Izogibamo se replikam.

**»Zakaj se vam zdi
dokument
pomemben?
Zakaj ste danes
tukaj?«**

**»Kako boste vi
konkretno lahko
uporabljali pričujoči
dokument? «**

»Ključne vidike kakovosti življenja (kot je ustrezna dostopnost do storitev) lahko dosežemo le s usklajenim načrtovanjem in upravljanjem.«

»Eden ključnih poudarkov predlagane strategije je sistematično povečevanje vitalnosti in privlačnosti naselij za bivanje.«

»Strategija vzpostavlja učinkovite pristope za usklajeno upravljanje z naravnimi vrednotami, biotsko raznovrstnostjo, kulturno dediščino ter krajino.«

»Strategija predstavlja pristope za povečanje odpornosti našega prostora – od usposobljenosti za pravočasno prepoznavanje izzivov, do mobilizacije virov in primernega ukrepanja.«

»Strategija predlaga krepitev regionalnih središč. Z učinkovitim upravljanjem urbanih območij predvideva tudi boljši položaj slovenskih mest v mednarodnem prostoru.«

STRATEGIJA PROSTORSKEGA RAZVOJA SLOVENIJE 2050

D. NADALJEVANJE PROCESA

NADALJNI POTEK

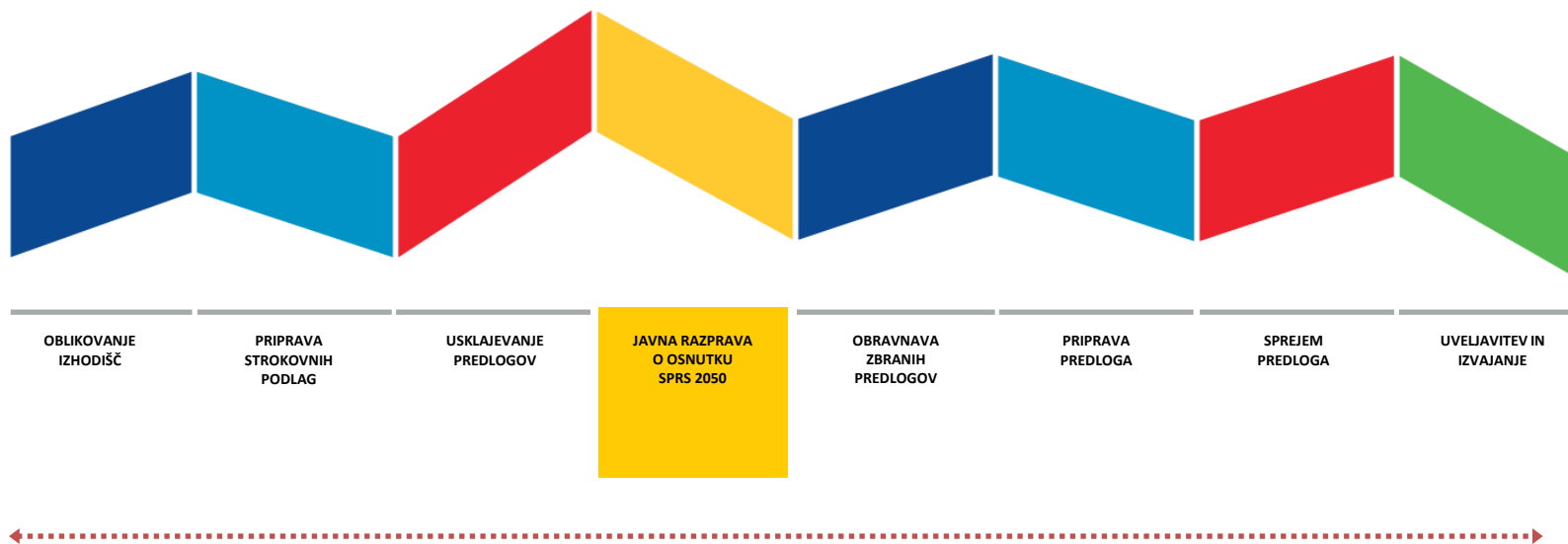
Osnutek SPRS 2050 in današnja predstavitev sta dostopna na naslovu **sprs2050.gov.si**.

Vljudno vas vabimo, da Vaše predloge za izboljšanje dokumenta posredujete do 15. marca 2020:

- prek digitalnega obrazca - dostopnega na naslovu: **sprs2050.si**,
- prek tiskanega obrazca (na voljo tukaj) - pošljite ga na naslov: **Ministrstvo za okolje in prostor, Dunajska 48, 1000 Ljubljana,**
- na elektronski naslov: **gp.mop@gov.si**.

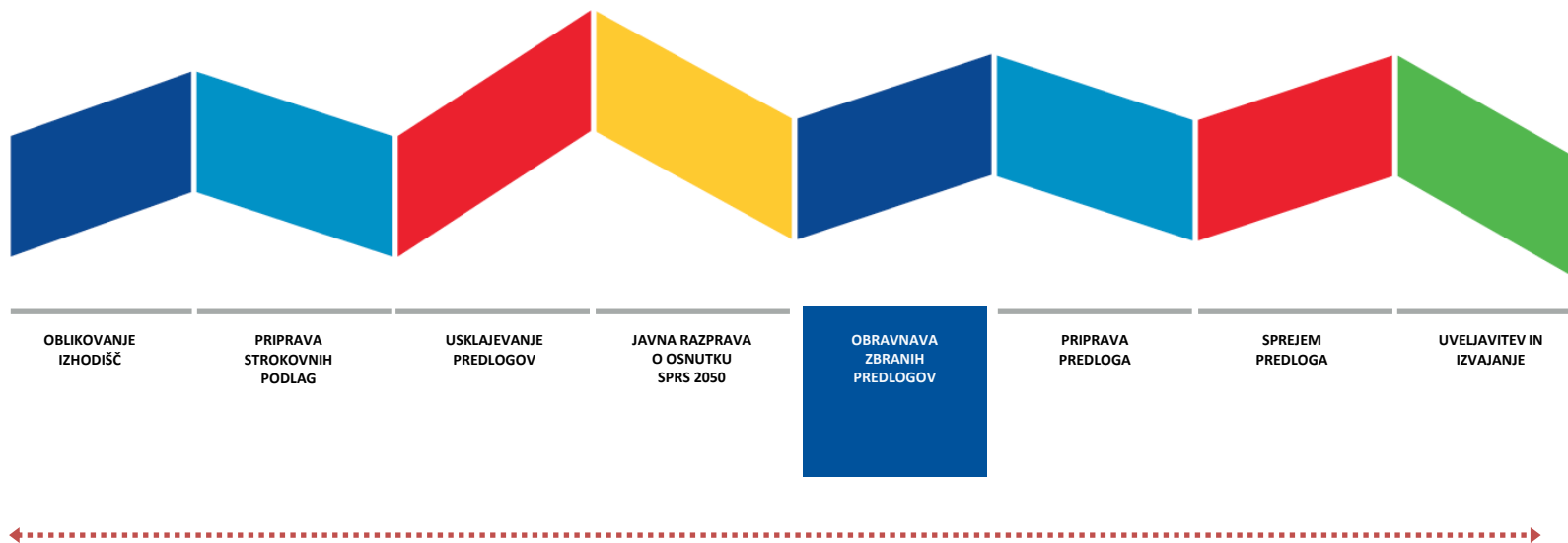
V rubriki „zadeva“ obvezno navedite: „Javna razprava SPRS 2050“.

NADALJNI POTEK

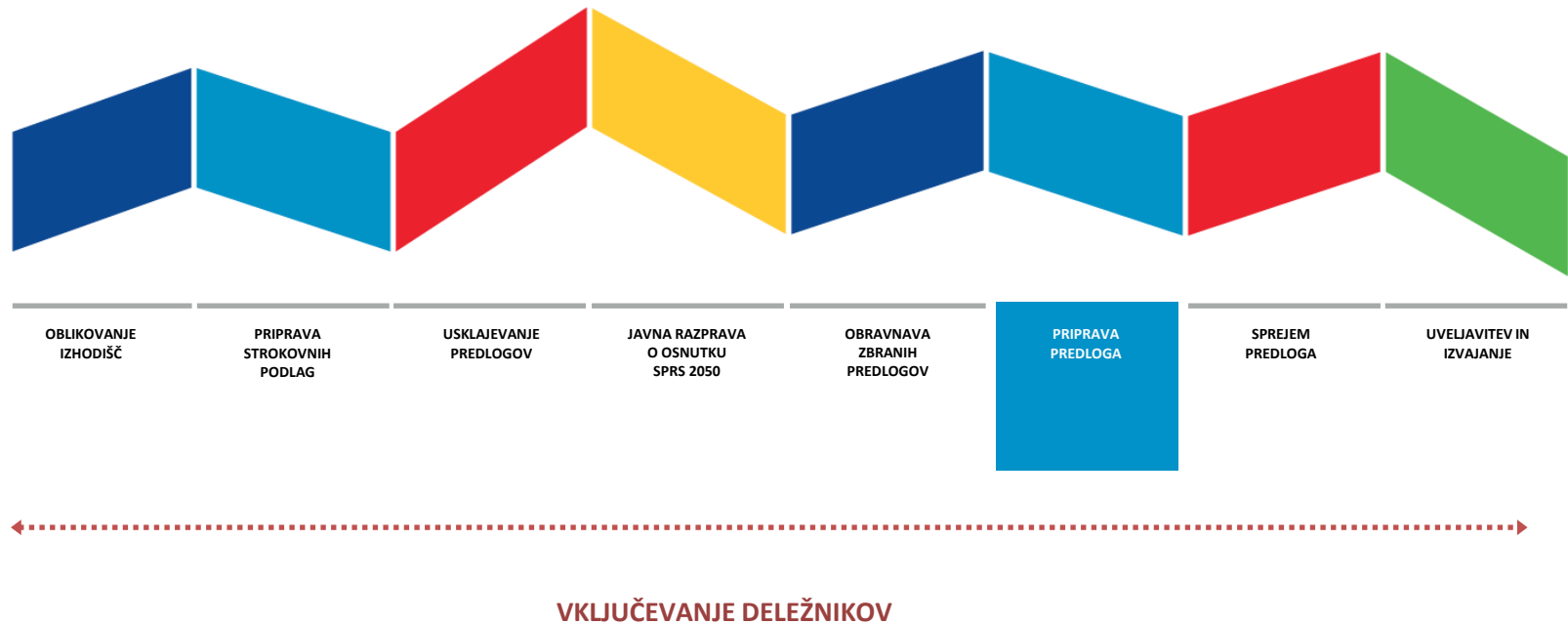
VKLJUČEVANJE DELEŽNIKOV

NADALJNI POTEK

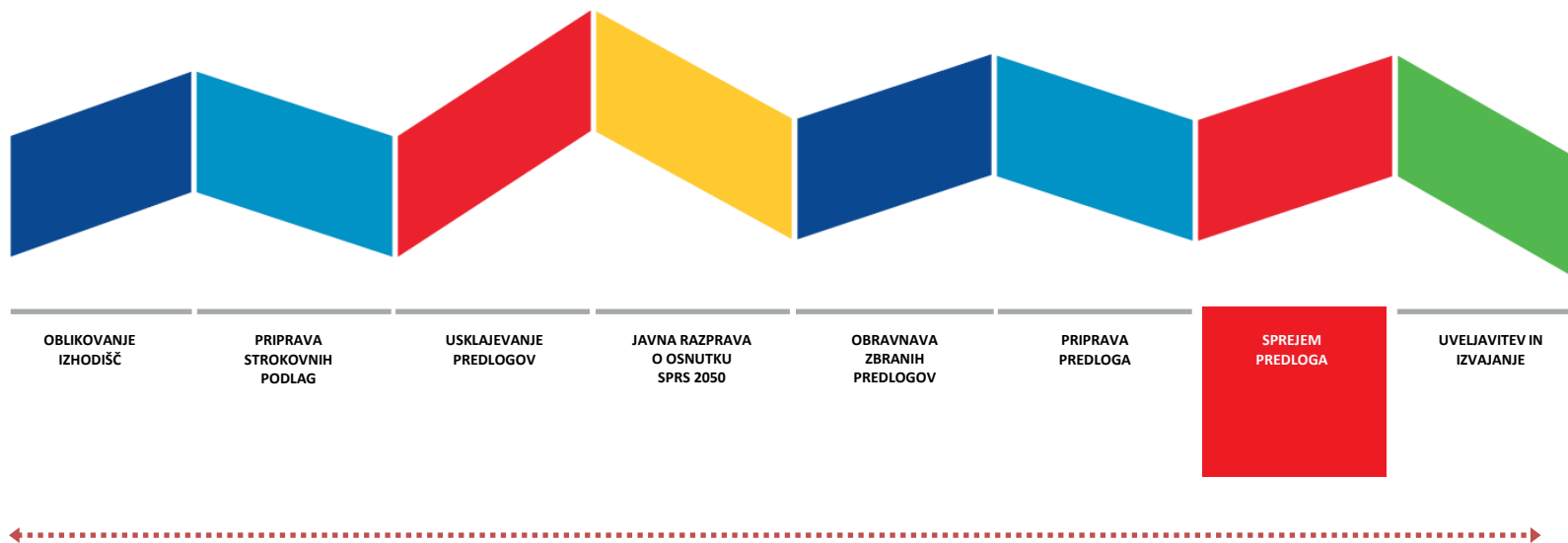

VKLJUČEVANJE DELEŽNIKOV

NADALJNI POTEK

NADALJNI POTEK

VKLJUČEVANJE DELEŽNIKOV

NADALJNI POTEK

STRATEGIJA PROSTORSKEGA RAZVOJA SLOVENIJE 2050

HVALA ZA POZORNOST